

[Socialministeren]

løbet af året, hverken i opad- eller nedadgående retning. Denne bestemmelse blev indført i marts 1980, og den bygger på et forudgående gruppearbejde mellem socialministeriet og Kommunernes Landsforening.

Jeg mener, at man bør opretholde bestemmelsen i den nuværende formulering, således at kommunalbestyrelsen ikke løbende skal tage stilling til forældrebetalingstaksten. Enkelte kommuner har tilsyneladende en anden opfattelse af dette spørgsmål, men det er senest i 1982-83-beretningen fra Sammenslutningen af sociale Udvalg nævnt, at det stadig er Landsforeningens og Sammenslutningens opfattelse, at det nuværende regelsæt om fastsættelse af daginstitutionstaksterne bør fastholdes.

Til spørgsmålet om det eventuelt lovumheldelige skal jeg oplyse, at § 73 skal ses i sin helhed. § 73, stk. 1, skal således læses i sammenhæng med § 73, stk. 4, hvorefter betalingen fastsættes for et regnskabsår ad gangen på grundlag af institutionernes budgetter, hvad jeg allerede har været inde på. Det fremgår altså af selve lovbestemmelsen, at det beløb, som de 35 pct. skal beregnes af, er de budgetterede driftsudgifter. Hvis man skulle følge forslagsstillernes tankegang ud i dens yderste konsekvens, kunne forældrebetalingen tidligst ansættes, når institutionernes regnskaber forelå uden revisionsanmærkninger, altså lang tid efter selve daginstitutionsopholdet. Dette ville naturligvis være en ganske uholdbar situation.

Forslagsstillerne har i bemærkningerne til det tilsvarende lovforslag, der blev fremsat i folketingsåret 1981-82 (2. samling), for god ordens skyld fremhævet, at de i øvrigt mener, at børns ophold i daginstitutioner burde være gratis. Jeg skal derfor ligeledes for god ordens skyld nævne, at regeringen ikke deler denne opfattelse, som er i uoverensstemmelse med regeringens almindelige bestræbelser på at begrænse de offentlige udgifter.

Som det vil være fremgået af, hvad jeg allerede har sagt, kan regeringen ikke gå ind for det foreliggende lovforslag.

Med det andet forslag, som behandles sammen med det, jeg netop har omtalt, ønsker forslagsstillerne gennemført forbedringer af reglerne om fripladsgrænser. Der foreslås en opregulering af de beløb, der afgrænser det nugældende indkomstinterval, hvor betalingen reguleres på baggrund af den sted-

fundne indkomstudvikling siden 1979, og at disse grænser i fremtiden reguleres i takt med indkomstudviklingen. Herudover foreslås indført en glidende betalingskala og en markant forhøjelse af indtægtsgrænsen for hvert barn ud over det første.

Den fripladsordning, der er skitseret i forslaget, har været indlagt i socialstyrelsens EDB-system, som indeholder en indkomstfordeling for daginstitution brugerne, og på grundlag af beregningerne i dette system kan det fastslås, at modellen vil medføre en merudgift i 1984 på ca. 180 mill. kr. i løbende 1983-priser under forudsætning af uændret anvendelse af socialpædagogiske fripladser og kommunale tilskud. Hvis kommunerne som en konsekvens af den forbedrede fripladsordning indskrænker anvendelsen af kommunale tilskud, vil fripladsmerudgiften stige, mens kommunerne naturligvis vil få en besparelse på udgiften til tilskud.

Som bekendt søgte regeringen ved folketingssamlingen begyndelse at få gennemført en gradvis afvikling af kommunernes tilskud til nedsættelse af forældrebetalingen i daginstitutionerne. Til gengæld var det hensigten at gennemføre en mærkbar forbedring af reglerne om fripladsgrænser. Var regeringens forslag blevet gennemført, havde vi i dag haft et betydelig mere socialt afbalanceret takstsystem. Dette ville et flertal imidlertid ikke give tilslutning til.

Regeringen er enig i nødvendigheden af en regulering af fripladsgrænserne og er parat til at diskutere dette i sammenhæng med en ændring af kommunernes mulighed for at give tilskud til nedsættelse af taksterne. En isoleret ændring af fripladsreglerne, som foreslået af SF og VS, kan regeringen imidlertid ikke tiltræde.

Torben Lund (S):

Vedrørende beslutningsforslag nr. B 109 skal jeg sige, at det indeholder en justering af de gældende fripladsgrænser, som ikke er reguleret siden 1979, og i virkeligheden en justering, der svarer til den prisudvikling, der har været i den forløbne tid. Samtidig indeholder det en glidende skala i stedet for de trinvisse forhøjelser af forældrebetalingen, vi kender i den nuværende lovgivning. Endelig foreslås en pristalsregulering og en fordobling af søskendemoderationen.